

Samskabelse på den gode måde

Baggrund for projektet

I de seneste år er den danske velfærd under stadig stigende pres. Pres forstået som prioritering af at få velfærds-kronerne til at matche de ydelser, der skal leveres i landets kommuner. Folketingets prioriteringer og økonomiaftalerne har gjort at ressourcerne i kommunerne er blevet mindre og mindre med årene, og der er blevet stadig sværere at yde velfærd til den kvalitet og i det omfang det tidligere har været muligt.

Dette pres har gjort at mange kommuner har haft behov for at tænke anderledes omkring udvikling og udførelse af kommunens opgaver. Fx har man i Skanderborg kommune indført Kommune 3.0, som omhandler et lokalt fællesskab, hvor borgerne aktivt bidrager til at præge dagsordenerne og stimulere aktiviteten i lokalsamfundet. Kommunen er optaget af at finde ressourcerne hos alle, bringe mennesker sammen i fællesskaber, faciliterer og støtte.

Ny udvikling og nye måder at løse opgaverne på kræver nye og andre roller for kommunens ansatte. Mange kommuner har fx ladet kommunens medarbejdere indgå i arbejdet med at koordinere forskellige projekter om byfornyelse eller koordinering af lokale idrætsforeningers anvendelse af haller og udendørs arealer. Indførelse af nye opgaver til kommunens ansatte og inddragelse af borgere og frivillige – herunder frivillige organisationer – i ideudvikling og opgaveudvikling i kommunerne kræver en anden anvendelse af de ansattes ressourcer end tidligere.

I Rødovre Kommune har man *"...i samspillet mellem aktive borgere og engagerede medarbejdere i kommunen skabt fundamentet for, at man også fremover kan være en stærk velfærds-kommune..."*¹. I mange kommuner har man udarbejdet kodeks for godt samarbejde mellem ansatte og aktive borgere.

Begrebet samskabelse

I 2012 blev begrebet samskabelse defineret således:

"Samskabelse beskriver processer, hvor individer og organisationer, der ikke er en del af den officielle offentlige institution, der har det primære ansvar for at producere en given offentlig ydelse eller service, bidrager med diverse input" (Ostrom 2012)

Begrebet samskabelse dækker over flere forskellige forståelser:

¹"Sammen om Rødovre – Nye roller og kompetencer i velfærds-kommunen", Mandag Morgen, 2015

Forskellige typer af samskabelse

Kilde: Victor Pestoff

Co-governance (sam-ledelse)	Aktører fra andre sektorer inviteres ind i beslutningstagningen om udviklingen på et politikområde
Co-management (sam-styring)	Koordinering på tværs af sektorer omkring hvem, der leverer hvad på et område
Co-production (sam-skabelse)	Borgeren deltager selv i produktionen af de services, de modtager

Formål

Projektet skal give en bedre og bredere forståelse af begrebet samskabelse og det at kunne opgaveudvikle i forhold til den offentlige velfærd. Projektet handler således om at konkretisere og udvikle begrebet.

Projektet har dermed flere formål:

- At afdække, konkretisere og nuancere begrebet "samskabelse"
- At afklare organisationernes holdning til forskellige former/nuancer af samskabelse
- At definere fordele og ulemper ved samskabelse i forhold til i Fremfærd Brugers institutioner samt hvorledes de forskellige former for/nuancer af samskabelse påvirker institutionerne i forhold til hvad kerneopgaven er og hvordan den løses
- At undersøge mulighederne for nye roller og kompetencer for medarbejderne i institutionerne, således at borgerne oplever større kvalitet i de tilbud de modtager fra institutionerne og sikrer god trivsel hos lederne og medarbejderne.

Succeskriterier

Projektet har grundlæggende 3 succeskriterier, som skal være med til at øge kendskabet til begrebet samskabelse:

- Det er et succeskriterium, at der bliver en højere grad af kendskab begrebet samskabelse og de forskellige former for/nuancer af samskabelse samt de følgende konsekvenserne i kommunerne
- Det er også et succeskriterium, at det bliver synligt, hvordan forskellige former for/nuancer af samskabelse kan fungere i praksis i forhold til udførelse af kerneopgaven
- Endelig er det et succeskriterium, at der er fokus på, hvordan samskabelse kan skabe nye roller og nye kompetencer for ledere og medarbejdere i de relevante institutioner, således at der bliver fokus på at fastholde og udvikle arbejdspladser for institutionernes ledere og medarbejdere og ikke afvikling af arbejdspladser.

Målgruppe og deltagere

Projektet falder i 2 spor, hvor spor 1 er afholdelse af en workshop for deltagerne i Fremfærd Bruger og Fremfærd Borger. Spor 2 er afholdelse af en konference med samskabelse som emne. Målgruppen for spor 1 er således repræsentanter i Fremfærd Bruger og Borger. Målgruppen i spor 2 er relevante organisationer, repræsentanter fra kommunerne, ledere og medarbejdere samt brugere og borgere, som er direkte berørt af tilbud fra institutionerne i kommunen indenfor teknisk serviceområdet.

Styring og organisering af projektet

Projektet afvikles i første omgang i Fremfærd Bruger og Fremfærd Borger inviteres til at deltage i afviklingen af workshop og konference, idet faggrupperne indenfor Fremfærd Borger er overlappende på arbejdspladserne.

Projektledere: Jeanette Sandberg Bossen, FOA og Stine Hald Larsen, KL.

Tidsplan

Projektet igangsættes i januar 2016 med afvikling af workshoppen i spor 1 i marts 2016. Konferencen i stor 2 afholdes i efteråret 2016.

Indhold, metode og aktiviteter

Spor 1 handler om afdækning, konkretisering og nuancering af begrebet "samskabelse", spor 2 handler om videreudvikling, konkretisering og nuancering af begrebet i praksis.

Spor 1: Det handler både om at få en afdækning af begrebets betydning og nuancer og samtidig have en drøftelse og en afklaring af organisationernes holdning til forskellige former for og nuancer af begrebet. Det er vigtigt at definere, hvordan samskabelse kan se ud i og samtidig inddrage ledere og medarbejdere på en meningsfyldt måde, som giver en bedre kvalitet for borgerne/brugerne i hverdagen. Dette sker gennem en heldags workshop blandt deltagerne på ekspertområderne Fremfærd Bruger og Fremfærd Borger.

Spor 2: På baggrund af drøftelserne og afdækningen i 1 arbejdes videre med forberedelserne til afholdelse af en konference, hvor relevante organisationer, kommuner, ledere og medarbejdere inviteres til en dag om udbredelse af kendskab til samskabelse i praksis. Dagen bygger på den opfattelse af samskabelse deltagerne på workshoppen har diskuteret og drøftet. Samtidig har konference fokus på at skabe værdi for deltagerne i institutioner, således at de kan indgå i drøftelser om samskabelse på egen arbejdsplads.

Projektet gennemføres i samarbejde med eksterne konsulenter, erfarne konsulenter hos organisationerne og med inddragelse af relevante eksperter.

Tid	Aktivitet
SPOR 1	Forberedelse af workshop
Fase 1: Januar - marts	Begrebet samskabelse skal afdækkes, konkretiseres og nuanceres, således at det bliver tydeligt, hvordan begrebet forstås teoretisk og hvilke konsekvenser anvendelse af

Tid	Aktivitet
2016	<p>begrebet i kommunerne har.</p> <p>Forberedelse af workshoppen skal tage stilling til inddragelse af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekspertindlæg • Drøftelser blandt organisationerne • Praktiske eksempler fra kommunerne • Læring i forhold til den senere konference <p>Fasen gennemføres dels af partskonsulenter med assistance fra eksterne konsulenter, som også står for selve afholdelsen af workshoppen. De eksterne konsulenter fungerer primært som rådgivning i strukturering af workshoppen</p>
Fase 2: Marts 2016	<p>Afholdelse af workshop</p> <p>Workshoppen afholdes med deltagelse af de inviterede ekspertområder. Dagens produkt skal være afklaring og drøftelse af begrebet samskabelse og input til den senere konference, herunder skal workshoppen give svar på, hvilke fokusområder konference skal have. Samtidig skal workshoppen give svar på, hvilke produkter der er behov for at udvikle inden konferencen.</p> <p>Eksterne konsulenter står for styring af dagens program og opsamling i forhold til det videre arbejde.</p>
SPOR 2	<p>Forberedelse af konference</p> <p>På baggrund af konkretiseringen og drøftelse af samskabelse på workshoppen forberedes en konference indenfor det tekniske service område, hvor der sættes fokus på den praktiske anvendelse af samskabelse i institutionerne.</p> <p>Konferencen har fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplæg om betydning af samskabelse • Eksempler på samskabelse på den gode måde • Vidensdeling blandt deltagerne om nye roller og kompetencer for institutionernes ledere og medarbejdere • Opsamling af de gode råd til samskabelse på den gode måde <p>Fasen gennemføres dels af partskonsulenter med assistance fra eksterne konsulenter, som også står for selve afholdelsen af konferencen. De eksterne konsulenter fungerer primært som rådgivning i strukturering af konferencen.</p>
Fase 3: Marts - september 2016	<p>Afholdelse af konference</p> <p>Workshoppen afholdes med deltagelse af relevante organisationer, kommuner, ledere og medarbejdere fra de inviterede ekspertområder. Dagens formål er at få eksempler på samskabelse på den gode måde frem og samtidig erfaringsudvekle på tværs af de deltagene kommuner/institutioner. Samtidig er formålet at udvikle gode råd til samskabelse på den gode måde. Deltagerantallet på konference vurderes til omkring 100 personer.</p> <p>Eksterne konsulenter står for styring af dagens program og opsamling i forhold til det videre arbejde med gode råd.</p>
Fase 4: Oktober 2016	<p>Afholdelse af konference</p> <p>Workshoppen afholdes med deltagelse af relevante organisationer, kommuner, ledere og medarbejdere fra de inviterede ekspertområder. Dagens formål er at få eksempler på samskabelse på den gode måde frem og samtidig erfaringsudvekle på tværs af de deltagene kommuner/institutioner. Samtidig er formålet at udvikle gode råd til samskabelse på den gode måde. Deltagerantallet på konference vurderes til omkring 100 personer.</p> <p>Eksterne konsulenter står for styring af dagens program og opsamling i forhold til det videre arbejde med gode råd.</p>

Formidling af projektets resultater

Projektets resultater handler om at få afdækket, konkretiseret og nuanceret begrebet samskabelse, samti- dig handler det om at formidle eksempler på samskabelse på den gode måde. Derfor sker formidlingen løbende i løbet af projektet og for spor 2 vil behovet for en bredere formidling om resultaterne blive vurde- ret og fremlagt for Fremfærd Bruger senest med udgangen af 2016.

Evaluering af projektet

Evalueringen af projektet er tænkt ind som en del af dels formidlingen og dels overgangen fra afdækning og konkretisering af begrebet til udvikling af gode eksempler på samskabelse. Målet er bl.a. at sikre en bred erfaringsudveksling til relevante parter og samtidig fremkomme med gode råd til samskabelse på den gode måde. Der gennemføres en almindelig partsevaluering.